

Verslag Aafke Bruijn

Excursie Zwanenwater

Zaterdag 20 september, een prachtige dag om op pad te gaan naar het Zwanenwater aan de Zuidschinkeldijk nabij Callantsoog. In dit 600 hectare grote natuurgebied van Natuurmonumenten, kiezen we voor de wandeling van 5,8 kilometer. Eerst kopen we voor €3,50 keurig een kaartje bij de automaat. Op dit toegangsbewijs staat met hoofdletters: KIK OM JE HEEN, LUISTER EN GENIET. Dat zullen we zeker doen.

Deze wandeling voert door een gevarieerd duingebied met twee grote, natuurlijke duinmeren, poelen, moerassen, heide en graslanden. Diverse uitkijkpunten bieden zicht op het dynamische duinlandschap en over de plassen. We gaan het zien.

Vrijwel direct worden we begroet door de Groene specht. De boerenzwaluwen foerageren boven ons in de lucht. Een enkele Pimpelmees laat zich zien en horen vanuit de struiken.

Langs het pad groeien Eikvarens. Later in het wat nattere gedeelte Koningsvarens. Aan de linkerkant uitgestrekt weiland met de kaarsrechte Pitrus ertussen.

De zoute westenwind stuift het zand op en zorgt ervoor dat struiken en bomen laag blijven en naar het oosten, de landkant, groeien. Dit brengt luwte voor de vogels.

In het heidegebied bloeit nog een enkele Struikheide met daartussen het Rendiermos. Een fraaie aanblik, maar het laat tevens het herfstige al zien.

Ook nog een enkele bloem van het Duinroosje. De meeste bloemen zijn al uitgegroeid tot zwarte bottels.

Het kleine lage Gele walstro siert de paden. Langs het pad liggen de keutels van de Vos, herkenbaar aan de restjes van besjes en pitjes, (red. zie de foto boven).

Na de regenval van de afgelopen periode met daarna de hogere temperatuur, kunnen we genieten van paddestoelen, waaronder het Eekhoorntjesbrood, Panteramanië, Duinparasol-zwam, Weidekringzwam, Berkenboleet (altijd in de buurt van berken) en hoog op een duin een stoere Grote parasolzwam.

Overal in het gebied schieten de Kruipwilgen de grond uit. Werk aan de winkel dus... Om die verruiging tegen te gaan grazen hier Blonde d'aquitaine runderen. Konijnen zijn hier bijna niet meer en dus zijn er nog meer hulptroepen nodig. Gelukkig heeft Natuurmonumenten de beschikking over een grote groep vrijwilligers.

In het zonnetje, in de lucht of op een struik, zien we nog enkele vlinders zoals de Atalanta, Dagpauwoog en Klein koolwitje. Bovendien de Heidelibel, Paardebijter en enkele Bruine- en Groene sprinkhanen.

Ook nog twee macro nachtvlinders waarvan een de Wilgengouduil op de foto (red. foto links) kon worden gezet.

Vanuit ons eerste uitzichtpunt over het water zien we Smienten, Tafel- en Slobeenden, Futen, Blauwe- en Grote Zilverreigers en een groot aantal Aalscholvers. Aan de dode bomen te oordelen slapen ze hier ook. Het pad naar de kijkhut wordt aan weerszijden begroeid door Watermunt, Bitterzoet, Koninginnekruid, Lisdodde (Rietsigaar) en de Gele lis met de gevulde zaaddozen.

Foto Thea Nahuijsen

Het Klomphuis (volgens mijn herinnering uit de jaren 80, heette de eerste boswachter Wim Klomp, die zich sterk maakte voor goed beheer alhier) biedt uitzicht op het grote meer met in de verte een Lepelaar en reeds eerder genoemde watervogels.

Het Botenhuis, wederom een kijkhut krijgt nu de volle wind waardoor de vogels de luwte hebben opgezocht en we alleen twee Grote Zilverreigers krijgen te zien.

Dan bereiken we een uitzichtpunt hoog op een duin met picknicktafel. Het is dan 12.00 uur en besluiten hier onze meegebrachte lunch te gebruiken. Altijd een gezellig groepsmoment.

Dan vervolgen we ons pad en ligt er een 'dode' rups, volgens, alweer de determineerapp, de Veelvraat. Verderop ligt een 'dode' Springende watertor. Douwe geeft beiden een tweede kans naast het pad. Op hoop van zegen.

De poeltjes liggen er verstillend bij, maar in de berm onderweg zien we een jonge hagedis, een kikker en een pad.

Overall staan de Meidoorn, Lijsterbes en diverse rozen uitnodigend klaar met hun rode bessen en bottels.....Laat ze maar komen de Kramsvogels en de Koperwieken. Daar waar te eten is zullen ze neerstrijken en wellicht blijven ze noordelijker. Dat bepalen ze gelukkig zelf.

Tegen het einde van deze fraaie route bloeien nog de tere roze Koekoeksbloemen, alsmede Watermunt, een grote Kattestaart en verderop de gele Gaspeldoorn. Welke app heeft het meeste kans bij de allerlaatste gele plantjes? Is het Duinkruiskruid, Jacobskruiskruid of toch Bezemkruiskruid?

Ondertussen is de wind aangewakkerd en de blauwe lucht veranderd in grijs.

Maar wat hebben we mogen genieten van deze prachtige wandeling. Echt een gebied om in een ander jaargetijde, wellicht in het voorjaar, nog eens terug te komen. Wie o wie...wil dan dit bezoek organiseren?

Nauwelijks rijden we van de parkeerplaats weg of de ruitenwissers moeten aan de slag. Bij het verzamelpunt in Hoorn worden we veilig afgezet en bedanken Douwe voor het organiseren van deze excursie.